STAND DER MAAN.

31	Julij	VOLLE MAAN.
8	Augustus	LAATSTE KWARTIER.
15	»	NIEUWE MAAN.
22	»	EERSTE KWARTIER.
30	»	VOLLE MAAN.

WATERGETIJEN.

		Hoog Water.	Laag Water.
10	ZATURDAG. 's morg.	1-42	's av. 7-42
11	ZONDAG	2-33	8-33
12	MAANDAG	3-24	9-24
13	DINGSDAG.	4-15	10-15

SURINAAMSCHE COURANT.

A°. 1833. ZATURDAG, DEN 10den AUGUSTUS. N°. 64.

PARAMARIBO.

EDICTALE CITATIE.

(30391) Uit krachte van het appointement van dagvaarding, bij Edicte *ad valvas curiæ*, in dato 7 Augustus 1833, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, op de rekeste van HENDRIK ADOLPH BUHK en LAMBERTUS THIJM, in kwaliteit als vermits het desistement van GEORGE CHRISTIAAN BENJAMIN WEISSENBRUCH, thans beheerende den Boedel en Nalatenschap van wijlen OLTMAN EIJLERS.

Zoo wordt door den ondergeteekende, Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, gedagvaard, gelijk ik dagvaard bij dezen, alle *bekende* en *onbekende* binnenlandsche Crediteuren van den Boedel nu wijlen OLTMAN EIJLERS, ofte elk en een iegelijk die sustineeren, eenige actie of pretentie, van wat aard of natuur ook, ten lasten voornoemden Boedel te hebben.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rol van welgemelde Geregtshof, welke gehouden zal worden op den 30sten Augustus 1833, 's morgens *acht* uren, ten einde zich aldaar als Crediteuren of anderzins bekend te maken, en hunne pretentien den regten voldoende te verifieeren, ten einde de impetranten qq. na accoord bevinding daaraan kunnen voldoen, ofte wel anderzins hunne actien tegen de impetranten qq. binnen den tijd van *zes weken*, na de bekendmaking tegen de impetranten qq. te institueeren, op pœne dat bij faute van dien, ofte bij non comparitie, aan de defailanten zal geimponeerd worden, een *perpetuum silentium* ofte eeuwig stilzwijgen tegen de impetranten, ofte wel in cas van contradictie, voort te procederen als naar stijle en practijcke.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo*, den 8sten Augustus 1833.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

EDICTALE CITATIE.

(30392) Uit krachte van het appointement van dagvaarding, bij Edicte *ad valvas curiæ*, in dato 7 Augustus 1833, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, op de rekeste van HENDRIK ADOLPH BUHK en LAMBERTUS THIJM, in kwaliteit als vermits het desistement van GEORGE CHRISTIAAN BENJAMIN WEISSENBRUCH, thans beheerende den Boedel en Nalatenschap van wijlen OLTMAN EIJLERS.

Zoo wordt door den ondergeteekende, Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, gedagvaard, gelijk ik dagvaard bij dezen, alle *bekende* en *onbekende*, buitenlandsche Crediteuren van den Boedel nu wijlen OLTMAN EIJLERS, ofte elk en een iegelijk die sustineeren, eenige actie of pretentien, van wat aard of natuur ook, zullen vermeenen te hebben, op ende jegens den Boedel en Nalatenschap van wijlen OLTMAN EIJLERS.

Om te compareren ter gepriviligeerde rolle van het Geregtshof te *Suriname*, welke gehouden zal worden in de maand Februarij 1834, ten einde hunlieden aldaar als Crediteuren, of hoe anders ook, bekend te maken, en hunne regten, actien of pretentien den regten voldoende te verifieeren, ten einde de impetranten qq. na accoord bevinding daaraan kunnen voldoen, ofte wel anderzins hunne actien tegen de impetranten qq., binnen den tijd van *zes weken*, na de bekendmaking tegen de impetranten qq. te institueeren, op pœne dat bij faute van dien, ofte bij non comparitie, aan de defailanten zal geimponeerd worden een *perpetuum silentium* ofte eeuwig stilzwijgen, tegen de impetranten qq. ofte wel in cas van contradictie, voort te procederen als naar stijle en practijcke.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle aan *Paramaribo*, den 8sten Augustus 1833.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

ADVERTENTIËN.

TRANSPORTEN.

(30380) Den 7den Augustus 1833. FRANCINA van PACHECO, aan MARIA van JEAN LECKIE, van een gedeelte van een Erf, gelegen aan de *Steenbakkersgracht*, bekend onder L. D. N°. 77.

Idem. Exploicteur bij het Geregtshof, aan E. J. PRUIJSING, van het Huis en Erf, aan de *Soldatenstraat*, bekend onder N°. 58; aangekomen hebbende PALM van TALBOT.

HIJPOTHEEK.

Den 8sten Augustus 1833. F. P. PENARD, *Eerste Hypotheek*, ten behoeven de Armenkas der Hervormde Gemeente, te vestigen op het Huis en Erf, aan de *Burenstraat*, L. D. N°. 678.

Paramaribo, den 8 Augustus 1833.

WENTHOLT,
Adj. Griffier.

(33132) De ondergeteekende adverteerd bij deze, dat hij bij behoorlijke Procuratie tot zijne *generale en speciale Gemagtigden* heeft aangesteld, de Heeren R. O'FERRALL Jr. en C. L. G. LINCKERS; zijnde van heden af de Kantoor-werkzaamheden, aan de tweede benoemde opgedragen.

Paramaribo, den 6 Augustus 1833.

J. R. O'FERRALL,
Mr. MOLENMAKER.

(33137) De *Vendumeester* M. A. KEYSER, zal Maandag den 12den dezer, Continueeren met het verkoop der overige Goederen, ten Huize van den WelEd. Gestr. Heer J. H. LANCE.

(33118). Kapt. J. F. SPIEGELBERG, voerende het Fregat Schip *Susanna Maria*, zal stellig medio September e. k., deszelfs Brievenzak sluiten, en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Recommandeert gemelde Bodem aan Heeren Planters, ter inlading van SUIKER en KATOEN.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Den 2den dezer, de Nl. Am. Brik Aurelia, Kapt. *Peter Swinson*, van Gloucester.

Den 7den, de Nl. Am. Brik Fame, Kapt. *T. Stekerson*, van Boston.

Uitgeklaard.

Den 3den, het Zweedsche Schip Preciosa, Kapt. *C. H. Mollien*, naar Amsterdam; lading: 652 vaten Suiker en 312 balen schoone Katoen.

Den 5den, de Nd. Am. Brik Samuel en John, Kapt. *F. A. Crocker*, naar Amsterdam; lading: 251 vaten Suiker, 33 vaten en 131 balen heele Koffij, 132 vaten en 17 balen gebr. Koffij en 32 balen schoone en 7 dito vuile Katoen.

Idem, de Zweedsche Schoener the Duke of Shane, Kapt. *John Simmons*, naar St. Eustatius.

Den 6den, het Schip Wilhelmina, Kapt. *I. M. Klint*, naar Amsterdam; lading: 502 vaten Suiker, 4 balen heele Koffij, 6 dito gebroken dito, 32 balen schoone Katoen 4 dito vuile dito, 1008 pond Koper, 1 kistje Tonka-Boonen.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand *Julij* jl., zijn geboren:

Van het Mannelijk geslacht	7	personen.
» » Vrouwelijk »	5	»
	12.	

OVERLEDEN.

Van het Mannelijk geslacht	11	personen.
» » Vrouwelijk »	8	»
Levenlooze 1.		
Gehuwd: 3 paren.	19.	

NAAMLIJST DER PERSONEN, welke gedurende de maand *Julij* jl. alhier, aan *Paramaribo* zijn overleden.

Den 2, *Isak Israël Fereyra*, oud 36 jaren.

Den 7, *Andreas Victorien* oud 40 jaren. (*Militair Hospitaal*).

Den 8, *Esther Aron Jessurun*, oud 5 jaren, 5 maanden en 19 dagen, dochter van *Aron Jessurun*.

Idem, *Willem de Vries*, oud 56 jaren.

Den 9, *Hendrik Claude Fredrik Stolkert*, oud 2 jaren en 2 maanden, zoon van *Elisabeth Maria Dopperman*.

Den 11, *Judith Moses Jessurun*, oud 70 jaren, wed. *Moses Jacob Jessurun*.

Den 12, *David Jacob de Vries*, oud 38 jaren en 4 maanden.

Idem, *Elisabeth Cornelia Matthijs* oud 16 jaren en 5 maanden.

Den 14, *David Carel Nahar*, oud 4 jaren, 4 maanden en 20 dagen, zoon van *Martha Sophia Rens*.

Den 15 Levenloos kind van *Marianna* van *Tomas Abraham Lemmers Godefroy*.

Den 17, *Nicolaas Jonas*, oud 63 jaren.

Den 18, *Isak Moses Henriques*, oud circa 21 jaren.

Den 19, *Machiel Moses Machielse*, oud 65 jaren.

Idem, *Fredrik Albertus Croese*, oud 6 maanden, zoon van *Hendrietta Cristina* van *Bebé* van *Auca*.

Den 20, *Salomon Sarucco*, oud 29 jaren.

Den 21, *Plantina Victorina Soncris*, huisvrouw van *Marcus Johannes Gelderlin*, oud 28 jaren.

Den 23, *Louisa* van *Esther* van *Dan*, oud circa 87 jaren.

Den 28, *Elisabeth Julianna Wilhelmina Vitt*, wed. wijlen *Johan Georg Bänffer*, oud 59 jaren, 8 maanden en 15 dagen.

Den 29, *Johannes Elisabeth Heuvelman* oud 1 jaar, 11 maanden en 11 dagen, dochter van *Carolina Bernardina Beets*

Den 30, *Anna Adrianna Welch* oud 1 jaar en 5 maanden, dochter van *Silvia* van *Simon Muller* Senior.

MENGELINGEN.

IETS OVER HET VALSCHE HAAR, DEN BAARD EN DE PARUIKEN.

(*Vervolg van* No. 63.)

Eeuwen achter een, was het lange haar ten sieraad; Vorsten en Edelen droegen hetzelve als een eigendommelijk kenteeken van hunnen rang; geen wonder dat zulk een kennelijk onderscheid hen boven hunne medemenschen verhief, hen met diepe verachting deed nederzien op dezulken, wier korte haren de merkteekenen waren, van diepe onderdanigheid, en van vernederende slavernij.

Dan hoe verheven de adel van den ouden tijd ook wezen mogt, hoe zeer een edelman door zijne golvende haarlokken en de overige kenteekenen van zijnen rang, boven de andere standen mogt uitsteken; de trotsheid op deze voorregten, de zorg die hij te werk stelde, om de natuurlijke schoonheden van het haar te vergrooten, of daar waar zij geheel ontbraken, door de kunst voort te brengen, was een gruwel in het oog der geestelijken die met geschorene kruinen daarhenen gingen, van spijt barstende, dat de wet der kerk hen beroofde van een voorregt waarop de adel zoo trotsch was. —

De jaloersheid over die vernedering en het ongelijk hun aangedaan; de zucht om zich van dat ongelijk te wreken, en de begeerte om den adel, in zijne waardigheid gelijk te wezen, deed welhaast de tempelen aan den eerdienst des onzigtbaren toegewijd, weergalmen van bestraffende redevoeringen, waarin het dragen van lange haarlokken als eene doodzonde werd uitgekreten, op wier schrikkelijk bedrijf, de pijnigende straffen der helle, tot in alle eeuwigheid zouden rusten!

De adel bekreunde zich weinig aan deze bedrijgingen, en scheen niet alleen onbezorgd voor de toekomst, maar de geestelijkheid zelve scheen van gedachte te veranderen, de zonde minder afschuwelijk te achten: voor de straf minder vrees te gevoelen, — althans eenige leden dier eerwaardige orde, welligt van oudadelijken rang, lieten het haar groeijen, en dat nog erger was, — zij krulden het op! Zij zetten het op papillotten!

Gelijk de haren was ook de baard te allen tijden een kenmerk van waardigheid. Heeft men niet tot schande van het gezond verstand, niet slechts den JUPITER der Heidenen, maar ook den JEHOVAH der Joden, ja den GOD der Christenen afgebeeld met eenen langen baard en met golvende haarlokken?

Dan hoe strijdig ook met rede en openbaring, waren die afbeeldingen echter de bewijzen van eerbied en een onderscheidend teeken van den hoogen rang der wezens, welke men dus zinnelijk voorstelde. Eeuwen achter een bleef de baard in achting; *Joden* en *Egyptenaren*, *Grieken* en *Romeinen* bewezen hem eerbied; de latere volken, volgden het voetspoor der grijze aloudheid; en welligt was er over den eerbied aan hem verschuldigd, nimmer twist ontstaan, zoo men in de Christelijke kerk, den standaard van tweedragt niet had opgestoken, en hem ten kenteeken van regtzinnigheid of ketterij had gesteld. In Concilien en Sijnoden werd zijne wettigheid wel vastgesteld, doch de gedaante deszelven, was nog het grootste vraagstuk dat opgelost moest worden; maar ook dit ging niet gemakkelijk. Nu moest hij rond, dan weder vierkant, of gepunt wezen, met bedrijging van den ban tegen elk, die het wagen dorst zich aan het kerkelijk bevel te onttrekken. Zoo lang het alleen de grootheid of de gedaante van den baard betrof, nam de westersche kerk alleen daar slechts deel aan; doch toen de kerkelijke wet het scheren van het gansche gelaat beval, en alleen den knevelbaard te dragen toestond, toen verhieven de geloovigen van het oosten hunne stemmen, en handhaafden zijn regt met zulk een nadruk, dat hij daar tot op dezen dag in gebruik bleef. In eene stad in *Frankrijk*, dacht een bisschop in de hoofdkerk van zijn bisdom intetreden, om het heilig dienstwerk te verrigten, doch de mindere geestelijke kanten zich met kracht daartegen aan, ten zij hij eerst gebruik maakte van den schaar en zich van den geliefden baard beroofde. Honderden van prelaten, bragten hunne klagten voor de vorstelijke regtbanken, om de beledigingen hen aangedaan, door geestelijken zonder baard; anderen schikten zich naar de omstandigheden des tijds, verkiezende liever den baard, dan de rijke inkomsten hunner kerken te verliezen.

Dit zij genoeg van den baard, de paruiken leveren eene te rijke stof op, dat wij daarover maar eenigzints uitvoerig kunnen spreken.

In de hooge oudheid ontmoeten wij den grootvader van den persischen alleenheerschers CYRUS met een paruik; — HANNIBAL, die beroemde veldheer der *Cathagers*, had er van verschillende grootte en kleur, waarvan hij zich ter bereiking zijner oogmerken, staatkundig wist te bedienen.

De *Romeinen* droegen reeds paruiken. Men weet dat de befaamde MESSALINA zich daarvan bediende, om des nachts, onbekend hare minnarijen te kunnen uitoefenen; de geschiedenis zegt ons, dat de mannen, maar inzonderheid de Juffers haar uit vreemde Landen lieten komen om zich daarmede te versieren: dat der *Germanen* was, boven eenig ander bemind en zelfs bij de keurbenden der *Romeinen* in gebruik.

In latere tijden zien wij valsch haar en paruiken dragen. LODEWIJK *de XIII*de Koning van *Frankrijk* en PHILIPS *van Bourgondie*, bedienden er zich van en de hovelingen volgden hun voorbeeld, — en droegen paruiken! LODEWIJK *de XIV*de droeg er eene van buitengewone groote, en ontdeed zich niet eer van dat sieraad op het oogenblik dat hij zich dadelijk ter ruste nederlegde; — niemand, dan alleen de baardscheerder, genoot de eer, om den vorstelijken kruin ongeparuikt te aanschouwen; ja, dit hoofddeksel was indien tijd in zulk eene hoogachting, dat men een boek schreef, ABSALON geheeten, waarin deszelfs op hoogen toon wordt vermeld.

DE UITVINDING VAN HET GELD.

Alle volken, welke thans den naam van beschaafd dragen, hebben eenen tijd beleefd, waarin zij geen ander bewijs van hun aanzijn kenden dan alleen het zingenot; om daar aan te voldoen stelden zij alle hunne krachten in het werk; daartoe alleen bepaalden zich alle hunne wenschen; maar zoo ras de verbeelding begon te werken, de begeerte naar iets anders, den mensch begon aan te drijven, toen uitspanningen en vermaak als zaken van gewigt begonnen behandeld te worden, toen de weelde de plaats der eenvoudigheid begon in te nemen, toen de spelonken en hutten voor betere woningen plaats maken, toen de volken begonnen te zien, dat de krachten des ligchaams de eenige vermogens niet waren, welke de goede Schepper hun geschonken had, toen ontstonden de kunsten en wetenschappen en met dezelve de koophandel; en met hem de beschaving en de veredeling van den menschelijken geest.

De koophandel was in den beginne niets anders dan eene verruiling van zaken tegen zaken, want er was niets dat eene algemeene waarde had. Het ongemak, dat dien ruilhandel vergezelde, laat zich te gemakkelijk denken, dan dat wij daar verder over behoeven te spreken.

Gelukkig derhalve was het, dat men iets vond, dat eene algemeene waarde had, iets, waar voor men al dat geen kon bekomen, hetwelk den smaak zoo wel van gansche volken, als van bijzondere personen kon voldoen; waarin Vorst en onderdaan hetzelfde belang stelde, in welks bezit de rijke zoo wel als de arme een waar genoegen vond, waardoor de koophandel zich over de geheele aarde kon uitbreiden, en dat alle volken als door eenen broederlijken band te zamen bond. Het is het Geld dat ik bedoel.

Voor de uitvinding van hetzelve, ruilde men een rund voor een zeker getal schapen, of voor iets anders, dat men gelijk in waarde hield, en zoo verruilde men tot in het oneindige toe, al wat de grond voortbragt, alles wat de winkel of de voorraadschuur opleverde, alles, waaraan men oordeelde, dat een ander gebrek had.

Wij zouden uit de geschiedenis der volken, ja uit die van ons Vaderland wel kunnen aantoonen, hoe men dezen handel dreef; de markten wel kunnen opnoemen, maar welke de koopman tot dat einde heenen toog, dan deze uitbreiding behoort niet tot ons bestek dat zich alleen tot de uitvinding van het *Geld* bepaalt.

Naar mate de volken beschaafder werden moesten noodzakelijk de zwarigheden van den ruilhandel vermeerderen, en ieder ondervond het gemis van iets dat ten teeken van algemeene waarde strekte, waarvoor men alles wat men begeerde kon inruilen. Zekere *zeehoorntjes*, *stukjes* van bijzonder *hout*, *zoutkorrels*, *koralen*, *eenige vruchten*, *glas*, of iets dergelijks, diende bij sommige volken tot dat teeken, hetwelk echter te gebrekkig was, om op den duur aan dit oogmerk te kunnen voldoen.

De metalen waren het eenig middel, hetwelk dit gebrek kon verhelpen; want niets was bestendiger dan zij, en niets was beter geschikt om de gedaante aan te nemen, die men daaraan geven wilde, dan deze zelfde mijnstof. In den tijd van ABRAHAM kon men hem reeds rijk noemen, die goud en zilver bezat; en schoon *koper*, *tin* en *ijzer*, zoo wel als de edele metalen, tot een teeken van algemeene waarde bij de volken dienden, bleven *goud* en *zilver* echter altijd eene hoogere waarde boven de eerstgenoemde behouden, waarvan men de mindere hoeveelheid derzelven voor de oorzaak houdt.

Het *koper* is, gelijk men weet, het eerst in algemeen gebruik gekomen; dit metaal was dus, meer dan waarschijnlijk, het eerste waarvan men zich tot bovengenoemd einde zal bediend hebben. Meer dan 400 jaren na de stichting van *Rome*, had men in die stad nog geene andere dan *koperen* munt; bij andere volken was dit hetzelfde geval, en het was eerst nadat men de metalen meer en meer begon te ontdekken, te smelten en te bearbeiden, dat men geld sloeg en algemeen in omloop bragt.

In den tijd van ABRAHAM was de weegschaal reeds bekend, want hij woog daarmede het zilver, waarvoor hij den akker en de begraafplaats van de zonen HETS kocht. — Dan dit afwegen ging met groote ongemakken verzeld; doch niettegenstaande dit gebrek, hield dit wegen nog lang aan; want het munten der metalen was nog niet uitgevonden.

Wie de uitvinder der munt is, laat de geschiedenis onbeslist; maar zegt ons, dat de eerste gemunte geldstukken van den tijd van ALEXANDER, bijgenaamd *den Grooten* zijn, schoon andere beweren, dat dit ten tijde van PHILIPPUS, den Vader des evengenoemden Konings is geschied. Geld niet te min, was in dien tijd al bekend, en als een teeken van algemeene waarde in gebruik. In later tijd hebben de Joden zich van gemunt geld bediend.

NUMA POMPILIUS, die vredelievende beheerscher der *Romeinen*, zou, volgens sommige schrijvers, de eerste zijn geweest, die geld muntte, en van daar zou dan het woord *Nummus* zijnen oorsprong ontleenen, hoewel anderen dit tegensprekende zeggen, dat SERVIUS TULLIUS het eerste geld heeft doen slaan, en het beeld van een dier daar op stellen; van daar zou dan ook het geld *Pecunia* van *Pecus*, dat eenig vee beteekent, worden genoemd. Hoezeer dit gevoelen naar het oordeel der geleerden weinig of geenen grond heeft, is het niet te min zeker, dat men op de geldspecien der aloude volken, de afbeeldingen van dieren vond; zoo had men *dolfijnen*, vechtende *hanen*, *hazen*, *paarden*, *koeijen*, *varkens*, *wolven*, *uilen*, *schildpadden*, *slangen*, *visschen* en meer andere dieren; als ook werktuigen, gelijk *zagen*, *wagen*, *schepen*, en meer andere afbeeldingen, te veel om op te noemen, en die men dan, met hoeveel grond bepalen wij niet, van de eerste munt van SERVIUS wil afleiden.

(*Het vervolg hierna.*)

Ter Drukkerij van GEBROEDERS SERRES.